

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **A. P.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 1. 2017, č. j. 11 A 6/2015 - 40, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 12. 2014, č. j. MV-95432-5/SO/sen-2014, ve spojení s rozhodnutím Ministerstva vnitra ze dne 30. 4. 2013, č. j. OAM-11730-7/DP-2014.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 4. 12. 2014, č. j. MV-95432-5/SO/sen-2014, bylo zamítnuto odvolání žalobce (dále jen „stěžovatel“) a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 4. 2013, č. j. OAM-11730-7/DP-2014, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti stěžovatele o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání - OSVČ podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 50/2004 Sb., správní řád.

Stěžovatel následně podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji napadeným rozsudkem ze dne 10. 1. 2017, č. j. 11 A 6/2015 - 40, zamítl.

Proti rozsudku městského soudu podal stěžovatel kasační stížnost spojenou s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodnil tím, že v důsledku právní moci a vykonatelnosti napadeného rozhodnutí pozbude oprávnění pobývat na území České republiky a bude nucen ji opustit, aby se vyhnul případnému vedení řízení o správním vyhoštění. Nelze opomíjet ani jeho právo na spravedlivý proces, k němuž patří možnost osobně se účastnit soudního řízení a být v přímém kontaktu se svým zástupcem. Již možnost vedení řízení o správním vyhoštění je tak pro stěžovatele významným negativním zásahem do jeho života, neboť se vystavuje nebezpečí, že se do České republiky nebude moci vrátit. Vycestování stěžovatele by přitom znamenalo také zásah do jeho soukromého a rodinného života nepřiměřený důvodům vycestování. Stěžovatel v České republice žije již více než 9 let, ovládá

český jazyk a má na jejím území vytvořeno značné sociální zázemí. Již zrušením pobytového oprávnění tedy může být stěžovateli způsobena zásadní újma; jiným osobám naopak újma přiznáním odkladného účinku nevznikne. Je ve veřejném zájmu, aby stěžovateli bylo umožněno pobývat na území České republiky do doby rozhodnutí o kasační stížnosti. Stěžovatel odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, a ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřil.

Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolomuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

Nejvyšší správní soud vycházel zejména z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků rozsudku městského soudu, byl by stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů nucen opustit území České republiky, a to ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti.

Podstatné přitom je, že pro řádný výkon ústavního práva stěžovatele na spravedlivý proces je třeba, aby mohl setrvat na území České republiky do skončení řízení o kasační stížnosti. Byť je stěžovatel v tomto řízení v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem, náleží k právu na spravedlivý proces i právo účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu pokyny pro výkon zastoupení, poskytovat mu potřebnou součinnost atd. Nejvyšší správní soud proto shledává především možnou újmu na výkonu práva stěžovatele na spravedlivý proces v důsledku nuceného opuštění České republiky před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti. Při zajištění tohoto práva přitom nelze spoléhat na možnost vydání krátkodobého víza např. za účelem účasti na jednání soudu či nahlédnutí do spisu, neboť podle § 171 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je rozhodnutí o neudělení víza vyloučeno ze soudního přezkumu (srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2017, č. j. 5 Azs 2/2017 - 23).

Nejvyšší správní soud tedy vychází z toho, že pokud by nedošlo k odkladu právních účinků pravomocného rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti stěžovatele o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání do doby meritorního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, je zde reálné nebezpečí, že by stěžovatel byl skutečně nucen ještě před rozhodnutím Nejvyššího správního soudu opustit území České republiky.

pokračování

Je sice pravdou, že k bezprostřednímu opuštění území České republiky by stěžovatel mohl být donucen až v souvislosti s rozhodnutím o jeho správním vyhoštění, nicméně tato skutečnost nemůže být podle názoru Nejvyššího správního soudu důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze předpokládat, že stěžovatel má předejít případné zmiňované újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na území členských států Evropské unie na určitou dobu. V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy na straně stěžovatele (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100).

Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku také z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Neshledal přitom, že by se přiznání odkladného účinku v daném případě jakkoli dotklo práv třetích osob, ani že by bylo v rozporu s veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25, v němž dospěl k závěru, že „[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“. V daném případě stojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, riziko narušení veřejného zájmu jen mírné intenzity v podobě jeho dalšího setrvání na území do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

Vzhledem k tomu, že soud shledal veškeré podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti z důvodu možné újmy na právu stěžovatele na spravedlivý proces, nebylo nutné zabývat se dalším tvrzeným důvodem vzniku újmy, a sice zásahem do soukromého a rodinného života.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud podle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Přiznání odkladného účinku pouze vůči rozhodnutí městského soudu za situace, kdy byla žaloba zamítnuta a odkladný účinek žalobě nebyl přiznán, by nemohlo vést k odložení účinků rozhodnutí žalovaného po dobu trvání řízení o kasační stížnosti (viz usnesení zdejšího soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publ. pod č. 786/2006 Sb. NSS). Proto Nejvyšší správní soud vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti přímo účinky žalobou napadených správních rozhodnutí. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 9. března 2017

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu